

24.1.2022

Neovan kanta komission kestävän rahoituksen asiantuntijaryhmän raporttiin

Neova Oy (Neova) kiittää mahdollisuudesta lausua komission kestävän rahoituksen asiantuntijaryhmän raportista liittyen tulevaan delegoituun säädökseen koskien taksonomian neljää ympäristötavoitetta.

Euroopan unionin kestävän rahoituksen strategia ja sen osana kestävän rahoituksen taksonomia on merkittävä työkalu, jolla pyritään vahvistamaan rahoitusmarkkinoiden ohjaavaa roolia vihreän siirtymän toteutumisessa. Tämän siirtymän toteuttamisessa myös Neova haluaa olla mukana. Neova tukee täysin sitä, että Suomi on sitoutunut EU:n ilmastotavoitteisiin, Pariisin ilmastopöytäkirjaan ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (Agenda2030) toimeenpanoon. Neova tukee myös Suomen tavoitetta olla ilmastoneutraali yhteiskunta vuoteen 2030 mennessä.

Elokuussa 2021 komission kestävän rahoituksen asiantuntijaryhmä, Platform on Sustainable Finance, julkaisi luonnosraportin suosituksista kriteereiksi taksonomian neljään ympäristötavoitteeseen liittyen. Tämän asiantuntijaryhmän lopullisia suosituksia komissio tulee hyödyntämään valmistellessaan lopullista varsinaista delegoitua säädöstä myöhemmin tänä vuonna. Delegoitujen säädösten luonteen vuoksi kriteereihin on äärimmäisen tärkeä pyrkiä vaikuttamaan mahdollisimman aikaisin niiden luonnosteluvaiheessa ja Neova toivookin Suomen ottavan ennakkovaikuttamisessa aktiivisen roolin, jotta lopputulos olisi Suomen kannalta mahdollisimman suotuisa.

Asiantuntijaryhmän raportista Neova on tunnistanut huolestuttavia kirjauksia, jotka toteutuessaan voisivat johtaa ympäristön ja EU:n omien tavoitteidenkin kannalta ongelmallisiin lopputulemiin. Raportissa esiintyy neljässä eri kategoriassa seuraavanlainen kirjaus: *"No use of peat – e.g. as growing medium, fertilizer, animal bedding, etc."*

Kirjaus esiintyy seuraavan neljän kategorian kohdalla ilmastomuutoksen hillintää koskeissa Do No Significant Harm (DNSH) -kriteereissä:

- ☞ 1.1 Animal production
- ☞ 1.2 Crop production
- ☞ 2.18 Manufacture of food products and beverages (making a substantial contribution to biodiversity)
- ☞ 2.19 Manufacture of food products and beverages (making a substantial contribution to circular economy)

Tämän kaltaiset kirjaukset kriteereissä voisivat aiheuttaa merkittäviä ongelmia kasvu- ja kuiviketurpeen osalta rahoituksen saamiseen ja sen kustannuksiin. Tämän lisäksi jo nyt on viitteitä, että taksonomian kriteerejä pyritään hyödyntämään myös muussa lainsäädännössä. Tämä tarkoittaa sitä, että kriteerejä valmisteltaessa ei käytännössä tiedetä, mihin kaikkeen ne tulevat lopulta edes vaikuttamaan. On siis äärimmäisen tärkeää, että kriteerit ovat huolellisesti valmisteltuja ja mahdollisiin ongelmiin puututaan ajoissa. Kriteerien tulee perustua tutkittuun tietoon sekä huolellisiin vaikutusarvioihin.

Neovan kanta on, että turvetta sisältävät tuotteet tulisi määritellä kestäviksi tapauksissa, joissa nettohyöty on haittoja suurempi, tai silloin kun turpeen käytölle ei ole varteenotettavaa vaihtoehtoa. Tällaista turpeen hyödyntämistä ei pitäisi missään tapauksessa sisällyttää Do No Significant Harm -kriteeristöihin.

Mahdollisuus korvata turpeen käyttöä vaihtelee hyvin paljon eri käyttötarkoitusten välillä. Tästä syystä olisi myös ehdottoman tärkeää, ettei tulevaisuuden kriteereissä esimerkiksi turpeen nostoa kategorisesti jätettäisi taksonomian ulkopuolelle, mikä vaarantaisi myös sellaiset käyttötarkoitukset, joissa turpeelle ei yksinkertaisesti löydy korvaavia vaihtoehtoja.

Kasvualustojen osalta tällä hetkellä noin 90% EU:ssa käytetyistä kasvualustoista sisältää turvetta ja kysyntä kasvualustoille tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Tällä hetkellä EU-alueella käytetään noin 30 Mm³ kasvualustoja ja määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2050 mennessä noin 50 Mm³:iin. Korvaavien raaka-aineiden pitäisi siis korvata 90% nykyisistä kasvualustoista ja sen lisäksi riittää kattamaan kasvavaan kysyntä. Korvaavien raaka-aineiden määrä ei yksinkertaisesti riitä saamaan tätä yhtälöä toimimaan.

Näin ollen asiantuntijaryhmän luonnosraportin kirjaukset ovat hyvin vahingollisia ja voivat johtaa elintarviketurvallisuuden ja -omavaraisuuden heikkenemiseen, sekä lisätä ongelmallisiin EU-sääntelyn ulkopuolisiin vaihtoehtoihin siirtymistä ja niiden tuontia EU:n ulkopuolelta. Myöskään EU:n omaa tavoitetta istuttaa kolme miljardia puuta vuoteen 2030 mennessä ei käytännössä ole mahdollista saavuttaa ilman turpeen hyödyntämistä.

Alalla haetaan jatkuvasti kasvuturpeen rinnalle täydentäviä materiaaleja, mutta tällä hetkellä niillä pystytään lähinnä kompensoimaan kasvavaa kysyntää. Tällaisessa tilanteessa kasvuturpeen jättäminen taksonomian ulkopuolelle, vieläpä ilman kattavaa vaikutusarviointia, on kokonaistilanne huomioiden kohtuutonta ja sillä olisi kielteisiä vaikutuksia moniin EU:n omiin tavoitteisiin.

Turvetuotantoon liittyy ymmärrettävä huoli toiminnan kestävydestä. Kestävä ja vastuullinen turpeen tuotanto on kuitenkin eurooppalaisen teollisuuden prioriteetti. Alan kehittämä Vastuullisesti tuotettu turve (RPP) -sertifiointi varmistaa, että suot käytetään, hoidetaan ja kunnostetaan vastuullisesti. Neova-konserniin kuuluva Kekkilä-BVB:n turve korjataan aina jo aiemmin ojitetuille alueille perustetuilta tuotantoalueilta. Turvetuotanto on maankäytön muutos, joka kestää noin 20–30 vuotta. Myöhemmin alue tyypillisesti metsitetään, mikä palauttaa tai jopa lisää sen luonnon monimuotoisuutta. Esimerkiksi Suomessa soiden kunnostaminen turpeennoston jälkeen luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi tekee niistä hiilinieluja.

Turvetuotantoa kestävyys varmistaa myös ympäristölainsäädäntö, joka on yksi maailman tiukimmista. Tämä tarkoittaa sitä, että tuotantoa ei voi aloittaa koskemattomissa luonnonsoissa tai soilla, joilla on erityistä luontoarvoa.

Kuiviketurve

Suomessa kuiviketurvetta tuotetaan ja käytetään vuosittain 1,5 – 2 miljoonaa m³. Kuiviketurve on käytännössä välttämätön materiaali broilerintuotannossa. Muita suuria käyttäjiä ovat luomunautatilat, sikalat ja hevostallit. Kuiviketurve on välttämätön tuotannontekijä alueilla, joilla viljantuotanto ei turvaa vuosittaista olkikuivikkeen saantia.

Kuiviketurpeelle ei ole olemassa taloudellisesti kilpailukykyistä korvaajaa. Mikäli kuiviketurvetta ei saada kotimaasta, joudutaan turvautumaan tuontikuivikkeeseen tai siirtymään kalliimpiin kuivikkeisiin, jos niitä on saatavilla. Kuiviketurve toimii käytön jälkeen täysin kierrätettävänä ja luonnollisena materiaalina maanparannusaineena pelloilla.

Kasvuturve

Erinomaisten ominaisuuksiensa ansiosta turve on edelleen turvallisim ja resurssitehokkain vaihtoehto kasvualustoille. Mikään muu kasvualustavaihtoehto ei tarjoa tarvittavia määriä turpeen korvaamiseen vaarantamatta tuote- tai elintarviketurvallisuutta, kasvien terveyttä tai aiheuttamatta ongelmia EU:n ulkopuolisessa tuotannossa.

Suomessa on tuotettu vuosittain kasvuturvetta vuosittain noin 1 -1,5 Mm³. Suomen kasvihuoneiden oma kasvuturpeen käyttö on noin 0,5 Mm³. Kasvuturve on välttämätön kasvualusta puun taimien, salaattien, vihannesten ja nuorten kasvien viljelyssä eli taimituotannossa. Pelkästään Suomessa kasvatetaan joka vuosi noin 150 miljoonaa puuntainta kasvuturpeessa, jota tähän tarkoitukseen kuluu 1–2% Suomen kasvuturpeen tuotannosta.

Vantaalla 24.1.2022

Neova Oy

Ahti Martikainen

Johtaja, viestintä ja yhteiskuntasuhteet